	Zarządzenie Środowiskiem Opieki.	Ś04	
		strona	1 z 9
		edycja	01
		data wydania	31.12.2018
ZASADY POSTĘPOWANIA I PRZECHOWYWANIA SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNYCH.			

	Stanowisko:	Imię i nazwisko:	Data:	Podpis:
Opracował:	Specjalista ds. BHP	Edyta Sowa	31.12.2018	Specjalista ds. BHP <i>mgr Edyta Sowa</i>
Zatwierdził:	Dyrektor Szpitala	Sławomir Wysocki	31.12.2018	DYREKTOR wojewódzkiego Specjalistycznego ZZOZ Chorób Płuc i Gruźlicy w Wolicy k/Kalisza lek. med. Sławomir Wy

1. Cel

Ustalenie zasad postępowania i przechowywania substancji i materiałów niebezpiecznych w Wojewódzkim Specjalistycznym Zespole Zakładów Opieki Zdrowotnej Chorób Płuc i Gruźlicy w Wolicy k/Kalisza.

2. Tryb postępowania przy magazynowaniu i stosowaniu substancji i materiałów niebezpiecznych

2.1 Postanowienia ogólne

- każda jednostka organizacyjna szpitala, która stosuje substancje i mieszaniny niebezpieczne prowadzi wykaz tych substancji i mieszanin,
- każda z substancji lub mieszanin niebezpiecznych posiada kartę charakterystyki wystawioną przez producenta, dostawcę lub dystrybutora danej substancji lub mieszaniny, karty charakterystyki są dostępne dla pracowników;

	Zarządzenie Środowiskiem Opieki.	Ś04	
		strona	2 z 9
		edycja	01
		data wydania	31.12.2018
ZASADY POSTĘPOWANIA I PRZECHOWYWANIA SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNYCH.			

b) pracownik, któremu powierzono magazynowanie substancji i mieszanin niebezpiecznych, a także każdy pracownik mający bezpośredni kontakt z substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi, jest zapoznany przez przełożonego z ich kartami charakterystyki, co potwierdza podpisem w oświadczeniu dołączonym do kart charakterystyki,

c) mieszaniny i substancje niebezpieczne przechowywane są w niewielkich ilościach w gabinetach zabiegowych, w wydzielonych oznakowanych szafkach, substancje i mieszaniny te są uzupełniane na bieżąco w ramach potrzeb;

d) personel stosujący mieszaniny i substancje niebezpieczne jest wykwalifikowany i przeszkolony;

e) w gabinetach, w których przechowuje się środki personel ma dostęp do instrukcji bhp;

f) pracownicy mający styczność z mieszaninami i substancjami stwarzającymi zagrożenie wyposażeni są w środki ochrony indywidualnej.

2.2 Wymagania dla opakowań substancji i mieszanin niebezpiecznych:

a) substancje niebezpieczne należy przechowywać w oryginalnych, szczelnych opakowaniach. W przypadku stosowania opakowań zastępczych muszą one skutecznie chronić i zabezpieczać substancję przed rozlaniem lub parowaniem, a także szkodliwym oddziaływaniem oraz pożarem i wybuchem;

b) substancja niebezpieczna powinna być oznakowana oryginalnymi etykietami w języku polskim umieszczonymi na opakowaniach w sposób widoczny, umożliwiający ich identyfikację;

c) każde opakowanie zawierające substancję niebezpieczną (żrącą, uczulającą, łatwopalną, toksyczną, drażniącą itp.) powinno być oznakowane nalepką ostrzegawczą, zgodnie z obowiązującymi znakami niebezpieczeństwa.

2.3 Zasady właściwego składowania substancji niebezpiecznych:

	Zarządzenie Środowiskiem Opieki.	Ś04	
		strona	3 z 9
		edycja	01
		data wydania	31.12.2018
ZASADY POSTĘPOWANIA I PRZECHOWYWANIA SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNYCH.			

a) składowanie i magazynowanie oraz wydawanie substancji i mieszanin niebezpiecznych powinien prowadzić wyłącznie upoważniony pracownik

b) osoby postronne (nieupoważnione) nie mają prawa wstępu do pomieszczenia magazynu;

c) należy składać wyłącznie opakowania nieuszkodzone, niezanieczyszczone i właściwie oznakowane;

d) należy przestrzegać obowiązku oddzielnego składowania kwasów i zasad;

d) opakowania z cieczami lub mieszaninami łatwopalnymi o pojemności do 5 litrów należy układać na specjalnie do tego celu przeznaczonych regałach;

e) małe opakowania z substancją lub mieszaniną żrącą należy ustawiać do wysokości zasięgu ręki pracownika stojącego na podłodze;

f) opakowania z substancją lub mieszaniną żrącą lub łatwopalną należy umieszczać z dala od grzejników i chronić przed bezpośrednim działaniem promieni słonecznych.

2.4 Podczas stosowania substancji niebezpiecznych należy:

a) unikać bezpośredniego kontaktu z substancją lub mieszaniną niebezpieczną – zachować szczególną ostrożność;

b) unikać wdychania par (bezpieczna odległość);

c) stosować środki ochrony indywidualnej określone w karcie charakterystyki substancji lub mieszaniny;

d) chronić substancje przed działaniem otwartego ognia, wysokiej temperatury, intensywnym promieniowaniem świetlnym oraz promieniowaniem UV;

e) nie gromadzić nadmiaru substancji i mieszanin niebezpiecznych na stanowiskach pracy – ilości substancji nie powinny przekraczać dobowego zapotrzebowania na te substancje dla danego stanowiska pracy;

	Zarządzenie Środowiskiem Opieki.	ŚO4	
		strona	4 z 9
		edycja	01
		data wydania	31.12.2018
ZASADY POSTĘPOWANIA I PRZECHOWYWANIA SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNYCH.			

g) wydzielić miejsce przy stanowisku pracy z przeznaczeniem na składowane substancje i mieszaniny chemiczne wykorzystywane w czasie pracy;

h) składowane na stanowisku pracy pojemniki z substancjami i preparatami niebezpiecznymi powinny być szczelnie zamknięte i właściwie opisane oraz oznakowane nalepką ostrzegawczą.

2.5 Podczas używania substancji i mieszanin niebezpiecznych zabrania się:

- a) spożywania posiłków na stanowisku pracy;
- b) pipetowania ustami mieszanin zawierających stężone kwasy i zasady;
- c) wylewania do kanalizacji lub na zewnątrz budynków zużytych substancji i mieszanin;
- d) palenia papierosów.

2.6 W przypadku stwierdzenia uszkodzenia opakowania należy:

- a) przed przystąpieniem do jakichkolwiek prac związanych z usuwaniem lub neutralizacją substancji i mieszanin należy zastosować wymagane środki ochron indywidualnych, wynikające z treści karty charakterystyki substancji lub mieszaniny niebezpiecznej;
- b) opakowania z pozostałością należy ostrożnie przenieść do szczelnego worka, szczelnie zamknąć i ustawić w wyznaczonym miejscu;
- c) miejsce rozlania należy natychmiast zneutralizować – zgodnie z instrukcją podaną w karcie charakterystyki substancji lub mieszaniny niebezpiecznej – materiałem chłonnym (sorbentem), neutralizującym lub piaskiem, po czym dokładnie zebrać do szczelnego worka i zawiadomić bezpośredniego przełożonego o zaistniałej sytuacji;
- d) sprawdzić i ewentualnie oczyścić sąsiednie opakowania.

	Zarządzenie Środowiskiem Opieki.	ŚO4	
		strona	5 z 9
		edycja	01
		data wydania	31.12.2018
ZASADY POSTĘPOWANIA I PRZECHOWYWANIA SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNYCH.			

3. Definicje

Za materiały niebezpieczne uznaje się w szczególności substancje i mieszaniny chemiczne zaliczone do niebezpiecznych, zgodnie z przepisami w sprawie substancji chemicznych stwarzających zagrożenia dla zdrowia lub życia (definicja ujęta w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy).

Kategorie **substancji niebezpiecznych i mieszanin niebezpiecznych** określone zostały w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach:

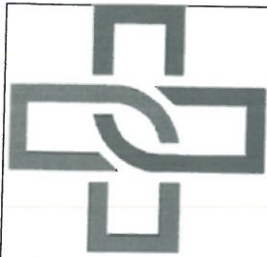
- substancje i mieszaniny o właściwościach wybuchowych,
- substancje i mieszaniny o właściwościach utleniających,
- substancje i mieszaniny skrajnie łatwopalne,
- substancje i mieszaniny wysoce łatwopalne,
- substancje i mieszaniny łatwopalne,
- substancje i mieszaniny bardzo toksyczne,
- substancje i mieszaniny toksyczne,
- substancje i mieszaniny szkodliwe,
- substancje i mieszaniny żrące,
- substancje i mieszaniny drażniące,
- substancje i mieszaniny uczulające,
- substancje i mieszaniny rakotwórcze,

	Zarządzenie Środowiskiem Opieki.	ŚO4	
		strona	6 z 9
		edycja	01
		data wydania	31.12.2018
ZASADY POSTĘPOWANIA I PRZECHOWYWANIA SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNYCH.			

- substancje i mieszaniny mutagenne,
- substancje i mieszaniny działające szkodliwie na rozrodczość,
- substancje i mieszaniny niebezpieczne dla środowiska.

Sposób oznakowania substancji i mieszanin niebezpiecznych (CLP) przedstawia poniższa tabela:

Piktogramy i klasy zagrożenia według CLP	
Piktogramy	Zagrożenie
	<ul style="list-style-type: none"> • Materiały wybuchowe • Substancje samoreaktywne • Nadtlenki organiczne
	<ul style="list-style-type: none"> • Gazy łatwopalne • Wyroby aerozolowe łatwopalne • Substancje ciekłe łatwopalne • Substancje piroforyczne • Substancje samoreaktywne • Substancje samonagrzewające się • Uwalnia gazy łatwopalne w kontakcie z wodą • Nadtlenki organiczne

Zarządzenie Środowiskiem Opieki.

Ś04

strona

7 z 9

edycja

01

data wydania

31.12.2018

ZASADY POSTĘPOWANIA I PRZECHOWYWANIA SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNYCH.

- Gazy utleniające
- Substancje ciekłe utleniające
- Substancje stałe utleniające

- Gazy pod ciśnieniem

- Substancje powodujące korozję metali
- Żrące (powoduje poważne oparzenia skóry i uszkodzenia oczu)
- Poważne uszkodzenie oczu

- Toksyczność ostra
- Bardzo toksyczne (grozi śmiercią)
- Toksyczne

- Toksyczność ostra (działanie szkodliwe)
- Działanie drażniące na skórę i oczy
- Działanie drażniące na drogi oddechowe
- Działanie uczulające na skórę
- Działanie narkotyczne

- Substancje działające uczulającą na drogi oddechowe
- Mutagen
- Substancja rakotwórcza

	Zarządzenie Środowiskiem Opieki.	ŚO4	
		strona	8 z 9
		edycja	01
		data wydania	31.12.2018
ZASADY POSTĘPOWANIA I PRZECHOWYWANIA SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNYCH.			

	<ul style="list-style-type: none"> • Działanie szkodliwe na rozrodczość • Działanie toksyczne na narządy docelowe • Zagrożenie spowodowane aspiracją
	<ul style="list-style-type: none"> • Stwarzające zagrożenie dla środowiska • Toksyczność ostra dla środowiska wodnego • Toksyczność przewlekła dla środowiska wodnego

4. Odpowiedzialność

4.1 Specjalista ds. BHP odpowiedzialny jest za:

- kontrolę postępowania z substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi oraz kontrolę ich przechowywania w jednostkach organizacyjnych szpitala,
- prowadzenie oraz aktualizację centralnego spisu substancji i mieszanin niebezpiecznych oraz ich kart charakterystyki,
- nadzór nad prowadzeniem przez jednostki organizacyjne szpitala wykazu substancji i mieszanin niebezpiecznych i ich kart charakterystyki oraz nadzór nad jego aktualizacją.

4.2 Pielęgniarki oddziałowe/koordynatorzy są odpowiedzialni za:

- prowadzenie oraz aktualizację wykazu substancji i mieszanin niebezpiecznych i ich kart charakterystyki,
- nadzór nad postępowaniem z substancjami i mieszaninami niebezpiecznymi przez podległy personel,
- nadzór nad przechowywaniem substancji i mieszanin niebezpiecznych,

	Zarządzanie Środowiskiem Opieki.	Ś04	
		strona	9 z 9
		edycja	01
		data wydania	31.12.2018
ZASADY POSTĘPOWANIA I PRZECHOWYWANIA SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNYCH.			

- zapoznavanie pracowników (potwierdzone podpisem) z kartami charakterystyki stosowanych substancji i mieszanin niebezpiecznych.

5. Dokumenty związane

5.1 Spis substancji i mieszanin niebezpiecznych oraz stwarzających zagrożenie.